

гласило на Програмата

НЕМАМЕ РЕЗЕРВНА ПЛАНЕТА

Издание: мај 2012 година, Скопје

Пилот – проектот „Немаме резервна планета“ на Здружението на граѓани ОХО од Скопје, е започнат во 1999 година. Во годините кои следеа успешно се развиваше и во 2010 година прерасна во еколошко-едукативна Програма со наслов „Интеграција на еколошката едукација во македонскиот образовен систем“. Програмата е дел од националниот курикулум и ги опфаќа сите градинки, основни и средни училишта и активно ги вклучува општините, родителите и бизнис секторот.

МЛАДИ РЕПОРТЕРИ ЗА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

Резултати од конкурсот

ДОДЕЛЕНИ ГРАНТОВИ ЗА ЕКО-ПРОЕКТИ

Комисијата одбра дваесет и четири најдобри проекти

ИНТЕРВЈУ

проф. д-р. Лена Дамовска од Институт за педагогија

ИДЕЈАТА ЗА ЕДУКАЦИЈА ЗА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА СЕКОГАШ ЌЕ ЈА ПОДДРЖУВАМ

Лена Дамовска е редовен професор на Институтот за педагогија, нејзините наставни и научни интереси се насочени кон предучилишната педагогија и методиката на предучилишна и рана училишна возраст. Професор д-р. Дамовска е член на Управниот одбор на Програмата „Интеграција на еколошката едукација во македонскиот образовен систем“ и е вклучена во сите нејзини активности

Програмата „Интеграција на еколошката едукација во македонскиот образовен систем“ по три години имплементација е дел од годишните програми за работа на градинките, основните и средните училишта. Според Вас, од колкаво значење е фактот што новата Програма е резултат на соработка со граѓанска организација и истата успешно се реализира како дел од активностите на Министерството за образование?

Соработката помеѓу ОХО, институциите на воспитно-образовниот систем и Министерството за образование е од големо значење, бидејќи овој однос дава голем придонес во осовременувањето на педагошката практика. Ова соработка претставува

добра основа за инкорпорирање на содржини од Програмата „Интеграција на еколошката едукација во македонскиот образовен систем“ во годишните програми на градинките, основните и средните училишта. ОХО ги препозна потребите од еколошка едукација во воспитно - образовниот и наставниот процес и Програмата претставува добра основа и поддршка за нивно остварување.

Како вие, како член на Управниот одбор на Програмата и професор на Институтот за педагогија, сметате дека можете да придонесете за развивање на Програмата и креирање нови активности кои би извршиле дополнителни промени во образовниот систем?

проф. д-р. Лена Дамовска

Мојот прилог односно прилогот на Институтот за педагогија кон развивање на оваа Програма се однесува на интензивна актуелизација и имплементација на содржините од оваа проблематика во студиската програма на иницијалното образование на Институтот за педагогија. Оваа тенденција веќе се практикува во реализацијата на предметните програми Предучилишен курикулум и Методика на предучилишното воспитание, особено во делот на практичните активности на студентите во градинките и училиштата, каде се обидуваме постојано да внесуваме современа методика преку која се посветува внимание на оваа Програма.

Вашите студенти редовно одат на

практична настава во градинките и основните училишта. Дали учествувале во некои активности од Програмата на градинките и училиштата?

Студентите на Институтот за педагогија се информирани и сензибилизирани за реализација на оваа Програма. Тие имаат позитивен став во однос на предвидените содржини и секогаш кога имаат можност активно се вклучуваат во работата на градинките и училиштата.

Како Вие од позиција на професор гледате на потребата од ваков вид континуирана едукација за заштита на животната средина на младите во државата?

Ова е тема која сметам дека е навистина неопходна за секого,

особено за младите генерации. Идејата за примарната и континуираната едукација за заштита на животната средина секогаш ќе ја поддржувам.

Со оглед на тоа дека во моментот еколошката едукација е воведена во ниското и средното образование, дали сметате дека има потреба од еколошка едукација и во високото образование?

Заради обезбедување на континуитет и одржливост на оваа проблематика можеби и треба да се размисли за таква идеја. На тој начин ќе се опфати уште една категорија која ќе го даде својот придонес кон свесно заштитување на животната средина.

Завршија обуките за имплементација на Програмата

Во периодот од 12-30. март 2012 година, во Охрид се одржа третиот, последен циклус обуки за воспитно-образовните институции од Р.Македонија за вклучување во Програмата „Интеграција на еколошката едукација во македонскиот образовен систем“.

Обуките беа наменети за директори, претставници од педагошко - психолошката служба и наставници - координатори од последната третина од воспитно-образовните институции во Р.Македонија. Во овој последен циклус на обуки се вклучија и претставници од приватните средни училишта и ученичките домови. Сите присутни претставници од воспитно-образовните

институции добија различни обуки за успешна имплементација на Програмата во градинките, основните и средните училишта, и тоа: „Седум чекори еко-менаџмент“; „Интегрирано планирање во наставата“ и „Имплементација и

координирање на еколошки проекти“.

За обуките беа подготвени материјали на македонски и албански јазик, како и прирачници за воспитно-образовните институции за успешна реализација на Програмата. Сите обуки се реализираа паралелно на македонски и на албански јазик.

Со завршувањето на третиот циклус обуки, всушност заврши и процесот на имплементација на Програмата во воспитно-образовните институции и со почетокот на новата учебна 2012/2013 година Програмата ќе се реализира во сите воспитно-образовни институции како дел од нивните Годишни програми за работа.

Резултати од конкурсот Млади репортери за животната средина

На националниот конкурс од програмата „Млади репортери за животната средина“ се пријавија 14 средни училишта со вкупно 27 новинарски статии, 14 видеа и 9 фотографии.

За целите на конкурсот беше формирана комисија составена од стручни новинари, фоторепортер и камерман, кои беа активно вклучени при изборот на најдобрите статии, фотографии и видеа во шест различни категории.

Во прилог се средните училишта кои земаа учество на натпреварот: АСУЦ, Боро Петрушевски – Скопје, СОУ.Методиј Митевски Брицо – Делчево, СОУ.Нико Нестор – Струга, СОУ. Кочо Рацин – Велес, СОУ.Миле Јаневски-Џангар – М.Каменица, СОУ.Добри Даскалов – Кавадарци, СОУ.Ј.Б.Тито – Битола, СОУ.Јосиф Јосифовски – Гевгелија, СОУ.Крсте П. Мисирков –

Д.Хисар, СОУ.Наум Наумовски Борче – Пробиштип, СОУ.Наум Охридски – Македонски Брод, СОУ.Перо Наков – Куманово, СОУ. Св. Кирил и Методиј – Неготино, СОУ.Ванчо Прке – Винаца

Комисијата при изборот ги зема предвид насоките кои се наведени во прирачникот од програмата „Млади репортери за животната средина“ како и насоките за новата категорија видео испратени од интернационалната координација на програмата.

Споредоцените на жириито, следниве новинарски статии се избрани како победници на националниот конкурс од програмата и истите ќе бидат испратени на интернационалниот конкурс од програмата.

1. Тема: Отпад, Наслов на статија: Батериите- непријатели на животната средина, Автори: Симона Ристевска I година, Марија Стефановска I година, Ивана Николовска I година, Павлина

Доделени грантови за еко проекти

Како дел од процесот на наградување од програмата „Интеграција на еколошката едукација во македонскиот образовен сиситем“, училиштата и градинките кои беа наградени со зелено знаме и сребрено ниво, имаа можност да аплицираат за финансиска поддршка за реализација на своите предлог проекти:

ГРАДИНКИ	ОПШТИНА	НАГРАДЕНИ
АНЃЕЛ ШАЈЧЕ	Куманово	зелено знаме
АСТИБО	Штип	зелено знаме
ОСНОВНО УЧИЛИШТЕ	ОПШТИНА	НАГРАДЕНИ
КИРИЛ И МЕТОДИЈ	Велес	зелено знаме
БЛАЖЕ КОНЕСКИ	Прилеп	зелено знаме
ВАНЧО ПРЌЕ	Делчево	зелено знаме
МИРЧЕ АЦЕВ	Ѓорче Петров	зелено знаме
КИРИЛ И МЕТОДИЈ	Крушево	зелено знаме
МАЦА ОВЧАРОВА	Велес	зелено знаме
НИКОЛА КАРЕВ	Крушево	зелено знаме
РАЈКО ЖИНЗИФОВ	Велес	зелено знаме
КИРИЛ ПЕЈЧИНОВИЌ	Тераце	зелено знаме
ЕЛПИДА КАРАМАНДИ	Битола	зелено знаме
ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ	Скопје	зелено знаме
ТОДЕ ХАЏИ ТЕФОВ	Кавадарци	зелено знаме
СТИВ НАУМОВ	Битола	зелено знаме
ДИМКАТА А. ГАБЕРОТ	Кавадарци	зелено знаме
ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ	Могила	зелено знаме
НИКОЛА КАРЕВ	Пробиштип	зелено знаме
РАДЕ КРАТОВЧЕ	Кочани	зелено знаме
КОЛЕ КАНИНСКИ	Битола	сребрено ниво
СРЕДНО УЧИЛИШТЕ	ОПШТИНА	НАГРАДЕНИ
ГЕОРГИ ДИМИТРОВ	Скопје	зелено знаме
МИХАЈЛО ПУПИН	Скопје	зелено знаме
КОЧО РАЦИН	Велес	зелено знаме
ЈОСИП БРОЗ ТИТО	Битола	зелено знаме

Предлог проектите на училиштата и градинките беа оценувани од комисијата за наградување, врз основа на следниве критериуми:

- Иновативност – проектот треба да биде иновативен и уникатен во решавањето на проблемот
- Одржливост – да постојат аспекти на трајност по реализацијата на проектот
- Акции во согласност со четирите еко стандарди - проектите да произлегуваат од четирите еко-стандарди
- Во интерес на пошироката средина – училиштето/градинката и пошироката заедница треба да има придобивки по реализација на проектот,
- Во согласност со методологијата на седумте чекори од програмата еко - училиште/градинка
- Модел на кофинансирање и од други извори-општина, бизнис сектор, НВО и сл.

Од страна на комисијата за избор и одобрување на предлог проектите, следејќи ги горенаведените критериуми за избор, 2 градинки, 18 основни училишта и 4 средни училишта ќе имаат можност да реализираат голем дел од точките на акција од четирите еко стандарди или стандарди за одржлив развој со што ќе придонесат кон заштитата на животната средина во својата поширока заедница. Истовремено преку реализацијата на еколошките проекти, училиштата и градинките ќе имаат можност да обезбедат финансиски заштетеди, но и да ги подобрат условите за престој и непречена реализација на воспитно-образовниот процес.

Лозановска I година, СОУ.Крсте Петков Мисирков, Демир Хисар

2. Тема: Енергија, Наслов на статија: РЕК Битола – Влијание врз животната средина, Автор: Александар Веселиновски III година, АСУЦ.Боро Петрушевски, Скопје

3. Тема: Вода, Наслов на статија: Да ја сочуваме водата додека сè уште постои!, Автори: Симона Стојчевска III година, Христина Крстеска IV година, СОУ.Наум Охридски, М.Брод

4. Тема: Земјоделство, Наслов на статија: Пестицидите и нашето здравје, Автор: Лилјана Матх III година, СОУ.Јосиф Јосифовски, Гевгелија

Според оцените на комисијата, следниве фотографии се избрани како победници на националниот конкурс од програмата и истите ќе бидат испратени на интернационалниот конкурс од програмата.

1. Тема: Отпад, Наслов на фотографија: Канал, Автор:Ивана Илиевска IV година, СОУ. Перо Наков, Куманово

2. Тема: Вода, Наслов на фотографија Сè поблиску до катастрофа, Автор: Надица Атанасовска, СОУ. Добри Даскалов, Кавадарци

Според оцените на комисијата, следниве видеа се избрани како

победници на националниот конкурс од програмата и истите ќе бидат испратени на интернационалниот конкурс од програмата.

1. Тема: Отпад, Наслов на видео: Без опасен канал, Автор: Марко Димитриевски IV година, СОУ. Перо Наков, Куманово

2. Тема: Вода, Наслов на видео: Македонската аорта -Вардар, Автори: Филип Стојановски III година, Памела Арсова III година, Елена Велјакова III година, Андријана Пецова III година, Стојче Блатов III година, СОУ.Св. Кирили Методиј, Неготино

Сите 50 учесници кои се пријавија и учествуваа на националниот натпревар ќе добијат сертификат за учество и дел од нив ќе бидат објавени на блогот на програмата „Млади репортери за животната средина“ (www.mladireporteri.wordpress.com). Победниците на натпреварот ќе добијат практични награди (фотоапарати, МП4, диктафони) кои ќе можат во иднина да ги користат за своите новинарски истражувања.

Сите статии, фотографии и видеа кои се избрани за победници во своите категории се поканети да земат учество на интернационалниот натпревар од програмата.

Кампањата „Здрава храна за детство без мана“ секаде во Македонија

Кампањата „Здрава храна за детство без мана“ чиј покровител е г-ѓа. Маја Иванова, сопруга на претседателот на Република Македонија, веќе цела година се реализира низ сите градинки и училишта во Македонија. Кампањата е успешна благодарение на напорите на сите воспитувачи

и наставници кои ги вклучија учениците, родителите и пошироката заедница во активностите за подигнување на свеста за значењето на здравата исхрана кај младите и пред сè создавање навики за конзумирање здрава храна.

Маја Иванова во Битола

Порака на г-ѓа Маја Иванова, покровител на кампањата „Здрава храна за детство без мана“

Да создаваме здрави поколенија за иднината

Кампањата „Здрава храна за детство без мана“ е една од најдоблесните иницијативи на невладиниот сектор во Република Македонија, токму поради фактот што своите активности ги насочува кон иднината на нашите деца. Со големо задоволство и ентузијазам прифатив да сум покровител на кампањата и да го дадам мојот придонес кон постигнување на зацртаните цели. Особено ме радува што оваа акција станува сè помасовна и што, покрај директната вклученост на децата, активно е поддржана и од нивните родители и наставници, како и сите субјекти релевантни за создавањето на една здрава млада личност. Здравата исхрана не е значајна за децата единствено од нутриционистички аспект, туку и поради градењето однос кон природата, како и зајакнување на свесноста за богатото и плодно поднебје на нашата земја. Македонија е благословена со плодна почва, чиста вода и многу сончеви денови, што ни овозможува достапност до свеж зеленчук и овошје во текот на целата година. Воедно, и нашата кулинарска традиција низ вековите се градела врз основа на она што ни го давала природата. Треба да ги вложиме нашите заеднички напори во правилна едукација на најмалите и во создавање на нивните здрави животни навики. Треба да бидеме достоин пример за нив, да се храниме здраво и да создаваме здрави поколенија за иднината.

г-ѓа. Маја Иванова

Цветко во општина Аеродром

Цветко во Македонски Брод